พิธีบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน พระราชทานศพ

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)

ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล)

วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒๗-๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

หมายรับสั่งที่.....๑๙๕........... **สำนักพระราชวัง**

๕ มกราคม ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วันพระราชทานศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญโญ) อดีตผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม และอดีตเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ณ ห้องรัตนจันท สรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๖.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ พระสงฆ์ ๔ รูปสวดธรรมคาถา พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

วันศุกร์ ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์แต่วันก่อน ถวายพรพระ แล้วรับพระราชทานฉัน เป็นเสร็จการ

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ ไว้ทุกข์

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)

เลขาธิการพระราชวัง

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

(ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)

ชาตะ วันพุธ ที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

มรณะ วันพฤหัสบดี ที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สิริอายุได้ ๙๖ ปี พรรษา ๗๖

หมายรับสั่งที่..๑๔๖๕๐.......... **สำนักพระราชวัง**

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) อายุ ๙๖ พรรษา ๗๖ อดีตผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม และอดีตเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ มรณภาพด้วยโรคไตวายเรื้อรัง ณ โรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เมื่อวันพฤหัสบดี ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๕.๔๘ น.

วันอาทิตย์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๗.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานโกศไม้สิบสอง ฉัตรเครื่องสูงทองแผ่ลวดตั้งประดับ แตรงอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ ประโคมเวลาพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ และทรงรับศพอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์โดยตลอด มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๗ คืน

การนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ ไว้ทุกข์

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)

เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่.....๑๙๖๕๑...... **สำนักพระราชวัง**

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เชิญพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพีรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร และของเจ้าคุณพระสินีนาฏ พิลาสกัลยาณี ไปวางที่หน้าโกศศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญโญ) ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

<u>วันอาทิตย์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔</u> เวลา ๑๗.๑๕ น.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก [signature]

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)

เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่......๑๔๖๕๒....... **สำนักพระราชวัง**

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงพระกรุณาโปรดให้ นายฐากูร พานิช เชิญพวงมาลาของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ และของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ ไปวางที่หน้าโกศศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๗.๒๐ น.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่.....๑๔๖๕๓....... **สำนักพระราชวัง**

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงโปรดให้ นายยุทธนา พิกุลแย้ม เชิญพวงมาลาไปวางที่หน้าโกศศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญโญ) ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๘.๐๐ น.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่.....๑๙๖๕๔....... **สำนักพระราชวัง**

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ทรงโปรดให้ พลตรี มิตรอนันต์ จิตต์โสภา เชิญพวงมาลาไปวางที่หน้าโกศศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๘.๐๐ น.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่..๑๙๖๕๕......... **สำนักพระราชวัง**

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วันพระราชทานศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) อดีตผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม และอดีตเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

<u>วันพุธ ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔</u> เวลา ๑๖.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ พระสงฆ์ ๔ รูปสวดธรรมคาถา พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ๑ จบ

<u>วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔</u> เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์แต่วันก่อน ถวายพรพระ แล้วรับพระราชทานฉัน

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศ ไว้ทุกข์

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺโญ) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

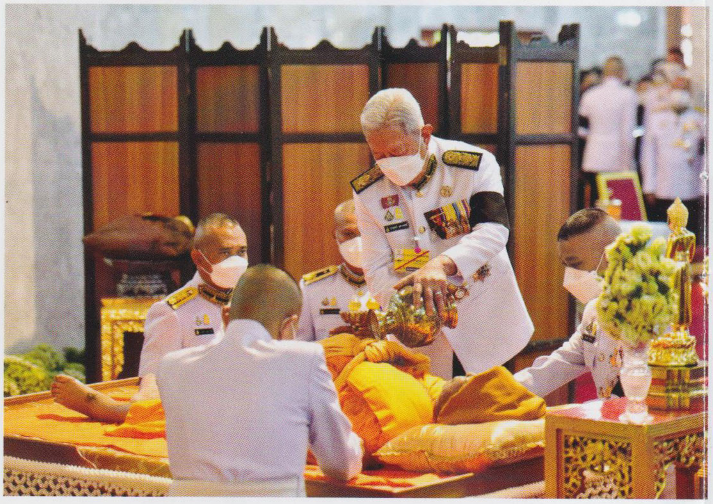

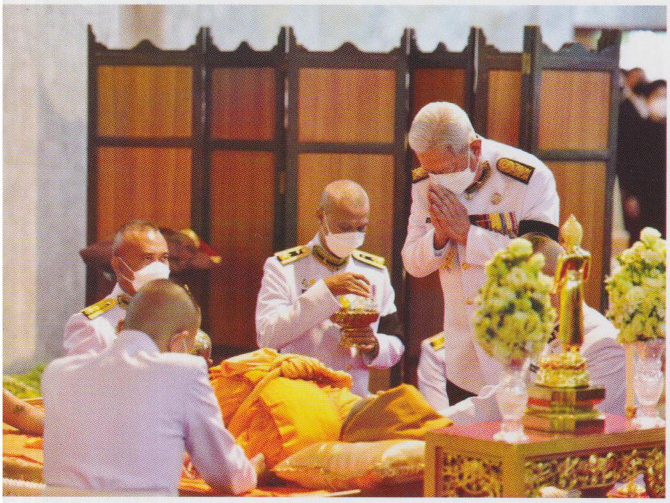

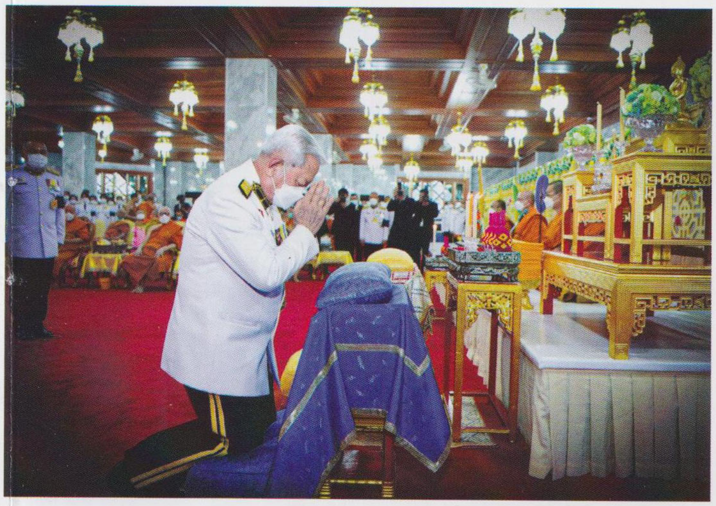

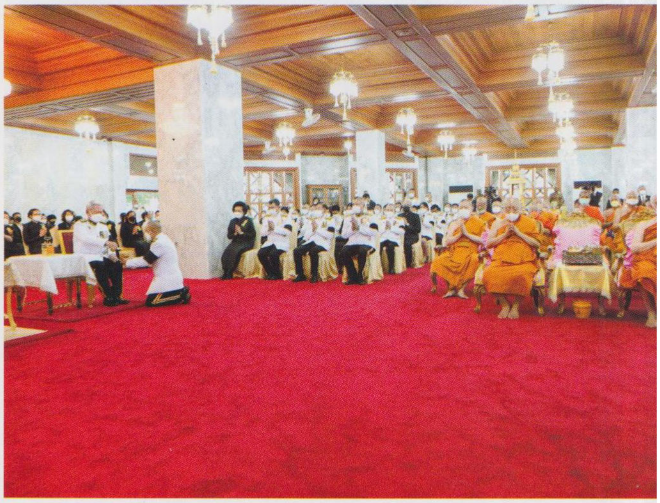

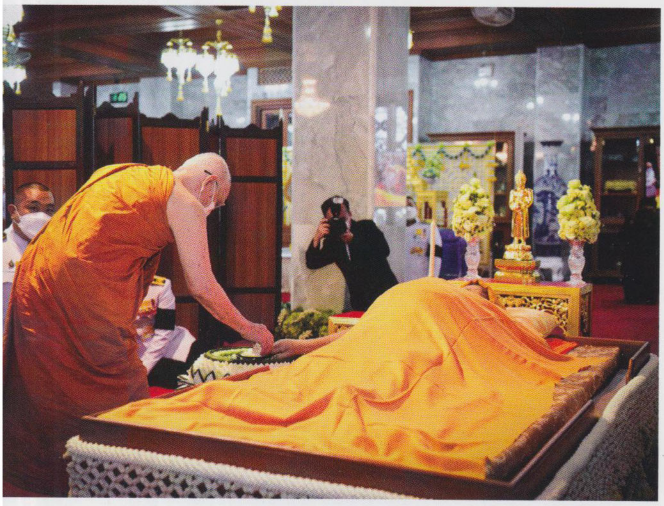

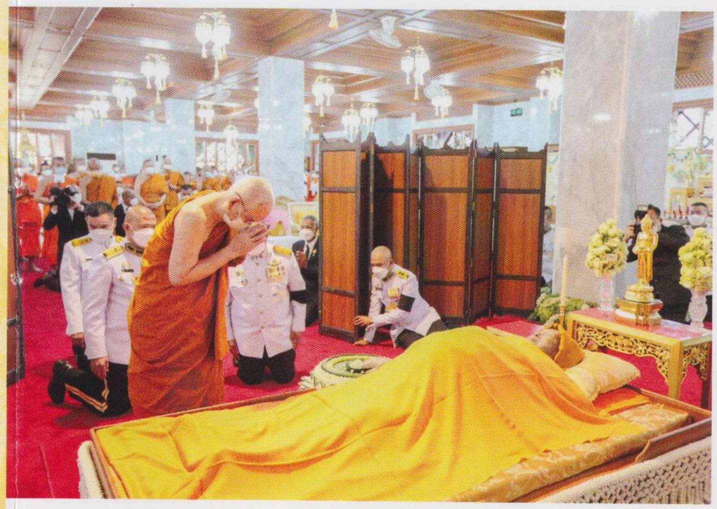

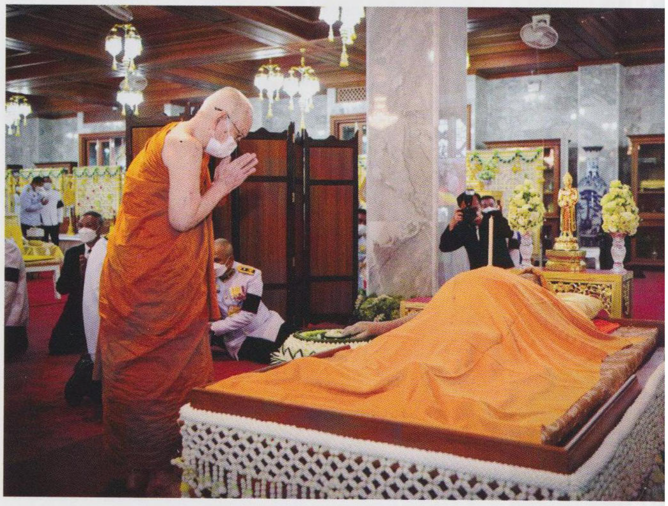

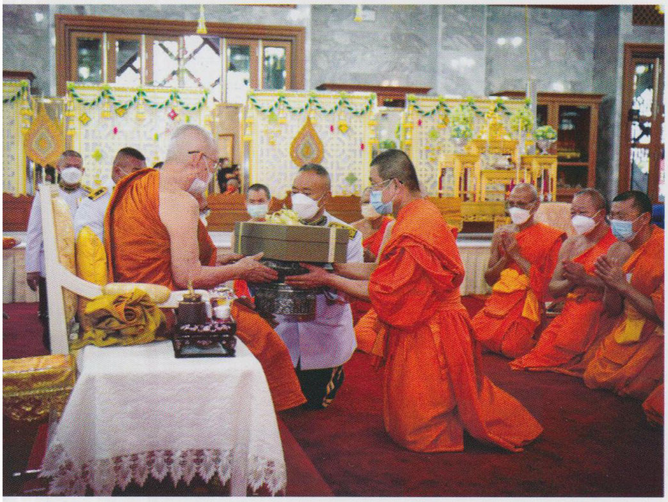

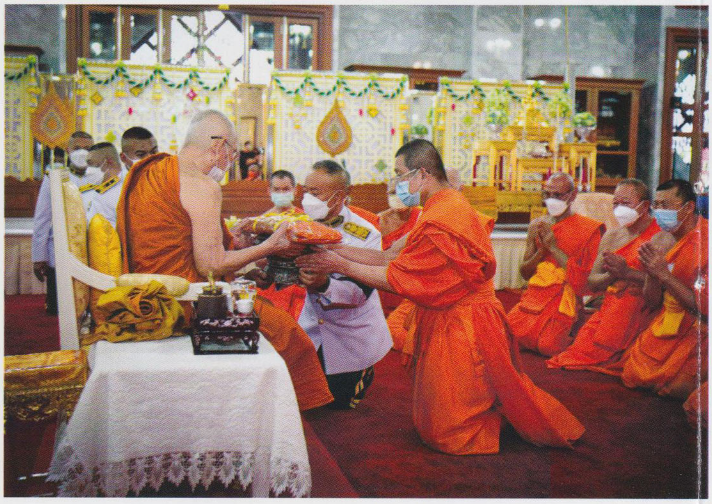

กำหนดการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์
ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน พระราชทานศพ
สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)
อดีตเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ อดีตผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม
อดีตประธานสมัชชามหาคณิสสร อดีตที่ปรึกษามหาเถรสมาคม
อดีตประธานอำนวยการโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา "หมู่บ้านรักษาศีล ๕"
ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล)
วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ (แรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๒)
เวลา ๑๖.๐๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

๑. พระพรหมกวี	วัดกัลยาณมิตร	กรุงเทพมหานคร
๒. พระธรรมโพธิมงคล	วัดนิมมานรดี	กรุงเทพมหานคร
๓. พระธรรมคุณาภรณ์	วัดไตรมิตรวิทยาราม	กรุงเทพมหานคร
๔. พระธรรมรัตนาภรณ์	วัดเขียนเขต	จังหวัดปทุมธานี
๕. พระเทพคุณาภรณ์	วัดเทวราชกุญชร	กรุงเทพมหานคร
๖. พระเทพปริยัติสุธี	วัดพระนอนจักรสีห์	จังหวัดสิงห์บุรี
๗. พระเทพมหาเจติยาจารย์	วัดพระปฐมเจดีย์	จังหวัดนครปฐม
๘. พระเทพสิทธิเวที	วัดเนินพระ	จังหวัดระยอง
๙. พระเทพวิสุทธิดิลก	วัดสามพระยา	กรุงเทพมหานคร
๑๐. พระเทพปริยัติโสภณ	วัดไชยชุมพลชนะสงคราม	จังหวัดกาญจนบุรี

ถวายพระธรรมเทศนา

พระพรหมบัณฑิต	วัดประยุรวงศาวาส	กรุงเทพมหานคร

สวดธรรมคาถา

พระสงฆ์ ๔ รูป	วัดประยุรวงศาวาส	กรุงเทพมหานคร

สวดพระอภิธรรม

พระพิธีธรรม ๔ รูป	วัดราชสิทธาราม	กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ ที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ (แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๒)

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป ถวายพรพระ และรับพระราชทานฉัน

๑. พระธรรมปัญญาบดี	วัดมหาธาตุ	กรุงเทพมหานคร
๒. พระธรรมปัญญาภรณ์	วัดมหาธาตุ	จังหวัดราชบุรี
๓. พระธรรมวชิรโมลี	วัดยานนาวา	กรุงเทพมหานคร
๔. พระเทพวิมลโมลี	วัดรัชฎาธิษฐาน	กรุงเทพมหานคร
๕. พระเทพโสภณ	วัดราชบุรณะ	กรุงเทพมหานคร
๖. พระเทพกิตติเวที	วัดเบญจมบพิตร	กรุงเทพมหานคร
๗. พระเทพสิทธิมุนี	วัดดุสิดาราม	กรุงเทพมหานคร
๘. พระเทพสาครมุนี	วัดเจษฎาราม	จังหวัดสมุทรสาคร
๙. พระเทพวิสุทธิโมลี	วัดจักรวรรดิราชาวาส	กรุงเทพมหานคร
๑๐. พระเทพปฏิภาณกวี	วัดประยุรวงศาวาส	กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๑.๐๐ น. ฉันภัตตาหารเพล-สวดมาติกา รับทักษิณา โดยเสด็จพระราชกุศล

๑. พระสงฆ์ไทย	๑๐๐	รูป
๒. พระสงฆ์จีนนิกาย	๑๐	รูป
๓. พระสงฆ์อนัมนิกาย	๑๐	รูป

ขอกราบอาราธนา ขออาราธนา พระมหาเถระ พระเถรานุเถระ พระภิกษุสามเณร และเจริญพรเชิญคณะแม่ชีผู้รักษาศีล คณะศิษยานุศิษย์ ญาติโยมสาธุชนทั้งหลาย เข้าร่วมบำเพ็ญกุศลตามวัน เวลา และสถานที่ ที่ได้แจ้งมาแล้วข้างต้นนี้

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศไว้ทุกข์

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์
งานบำเพ็ญกุศล ปัญญาสมวาร
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กทม.
๒๗๐๑๖๕

กำหนดการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์
ไปในการบำเพ็ญพระราชกุศล ๑๐๐ วัน พระราชทานศพ
สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)
อดีตเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ อดีตผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม
อดีตประธานสมัชชามหาคณิสสร อดีตที่ปรึกษามหาเถรสมาคม
อดีตประธานอำนวยการโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา "หมู่บ้านรักษาศีล ๕"
ณ ห้องรัตนจันทสรวรคุรุ (ฐานองค์พระพุทธธรรมกายเทพมงคล)
วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ (แรม ๑ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์
- พระเถระถวายพระธรรมเทศนา
- พระสงฆ์ ๔ รูป สวดธรรมคาถา
- พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ (แรม ๒ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป ถวายพรพระ และรับพระราชทานฉัน

เวลา ๑๑.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐๐ รูป ฉันภัตตาหารเพล-ทักษิณา

ขอกราบอาราธนา ขออาราธนา พระมหาเถระ พระเถรานุเถระ พระภิกษุสามเณร และเจริญพรเชิญคณะแม่ชี ผู้รักษาศีล คณะศิษยานุศิษย์ ญาติโยมสาธุชนทั้งหลาย เข้าร่วมบำเพ็ญกุศลตามวัน เวลา และสถานที่ ที่ได้แจ้งมาแล้วข้างต้นนี้

แต่งกายเครื่องแบบครึ่งยศไว้ทุกข์

สังเขปประวัติ

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

(ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)

อดีตเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ อดีตผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
อดีตกรรมการมหาเถรสมาคม
อดีตประธานสมัชชามหาคณิสสร อดีตที่ปรึกษามหาเถรสมาคม
อดีตเจ้าสำนักเรียนวัดปากน้ำ อดีตประธานกรรมการมูลนิธิหลวงพ่อวัดปากน้ำ
อดีตประธานอำนวยการโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
“หมู่บ้านรักษาศีล ๕”

ราชทินนาม ตามจารึกในสุพรรณบัฏ

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ไพศาลหิตานุหิตวิธาน ปฏิภาณสุธรรมภาณี ศรีสังฆโสภณ วิมลสีลาจารนิวิฐ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัญวาสี

ชาติภูมิ

นามเดิมว่า ช่วง นามสกุล สุดประเสริฐ เกิดเมื่อวันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๘ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีฉลู บ้านเลขที่ ๓๒ ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นบุตรของนายมิ่ง และนางสำเภา สุดประเสริฐ

มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๔ คน คือ ๑. นายสี สุดประเสริฐ ๒. สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง สุดประเสริฐ) ๓. น.ส.แฉล้ม สุดประเสริฐ ๔. นายจำปี สุดประเสริฐ และมีน้องร่วมมารดาอีก ๔ คน คือ ๑. นางอรุณ นาคมีพิษ ๒. นายบุญส่ง นาคมีพิษ ๓. นางทองใบ สนั่นทุ่ง ๔. น.ส.สังเวียน เจริญผล

▲ หลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ขณะไปเยี่ยมโยมมารดา ณ บ้านหลังเดิม (แถวหลัง) หลวงพ่อสมเด็จฯ คุณแม่สำเภา โยมมารดา (แถวหน้า) นายบุญส่ง, ย่าผ่อง (น้องสาวคุณแม่สำเภา) และป้าสังเวียน (ปัจจุบันบวชเป็นแม่ชีอยู่วัดปากน้ำ)

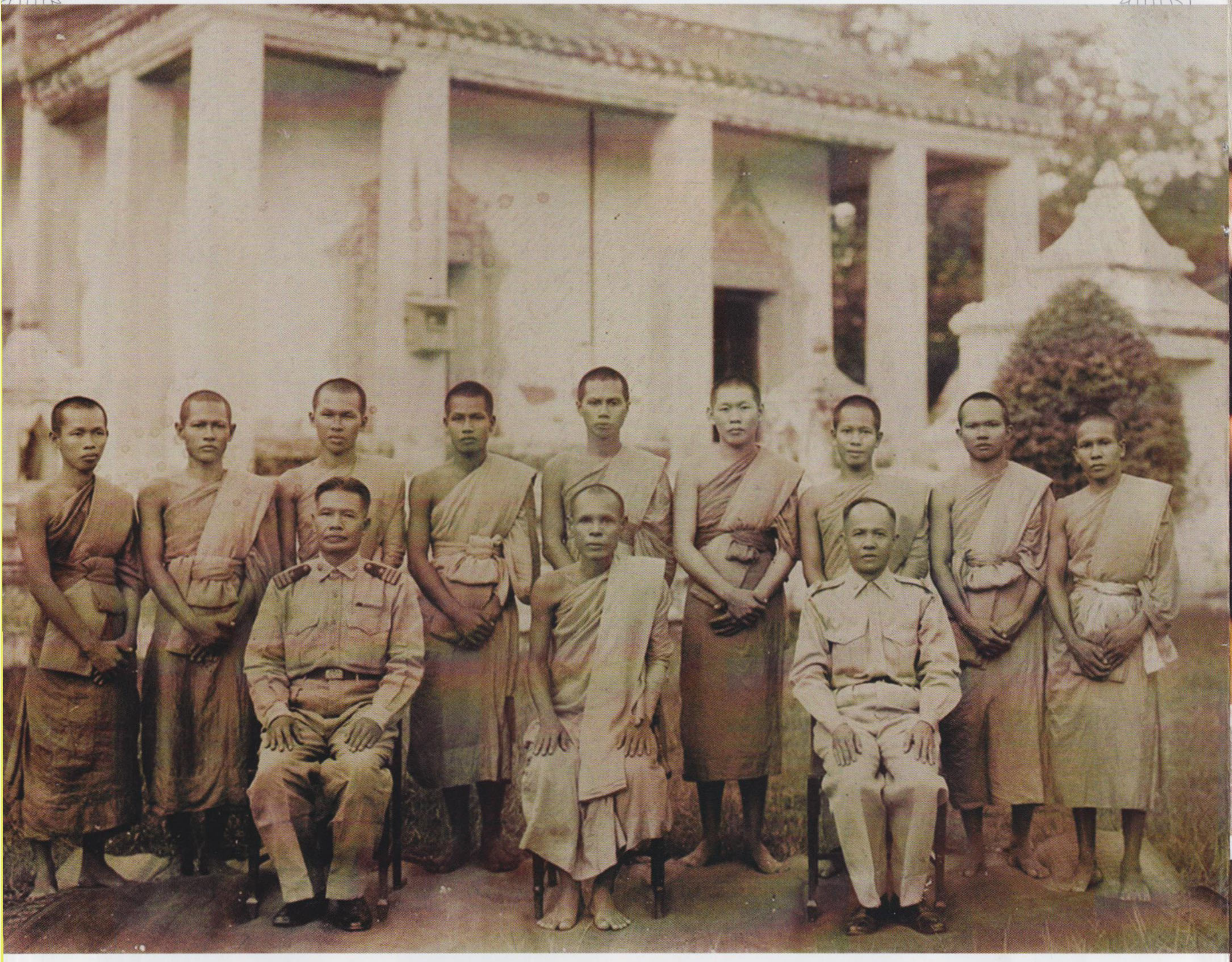

บรรพชา

วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ ขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๖ ปีเถาะ ณ วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยมี พระครูศีลาภิรัต (ทอง ธมฺมโชโต) วัดลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นพระอุปัชฌาย์

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ (ขณะอายุได้ ๗ ปี) บรรพชาเป็นสามเณรหน้าไฟ เพื่ออุทิศกุศลให้แก่พ่อมิ่ง สุดประเสริฐ โยมบิดา ณ วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยมีพระครูวิชิตสังฆภาร (ชิต อมฺพโล) เป็นพระอุปัชฌาย์)

๒

ที่ พ.๑ / ๒๕๒๗

เลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือหนังสือสุทธิ

□-□□□□-□□□□□-□□-□

(ลงลายมือชื่อ-ฉายา)

สังกัดนิกาย มหานิกาย

๓

สถานะเดิม

ชื่อ ช่วง นามสกุล สุดประเสริฐ

วิทยฐานะ ป.๔ อาชีพ ทำนา

เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย

สัณฐาน สันทัด สีเนื้อ ดำแดง

ตำหนิ แผลเป็นนิ้วชี้มือซ้าย

บิดา นายมิ่ง มารดา นางสำเภา

เกิดวัน ๕ฯ ๑๐ ค่ำ ปี ฉลู

วันที่ ๒๖ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ตำบล ราชาเทวะ

อำเภอ บางพลี จังหวัด สมุทรปราการ

▲ หนังสือสุทธิ สำหรับพระภิกษุ

อุปสมบท

วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา ณ พัทธสีมาวัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พระครูบริหารบรมธาตุ (ป่วน เกสโร) วัดนางชี เป็นพระอุปัชฌาย์, พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หลวงพ่อวัดปากน้ำ เมื่อครั้งดำรง สมณศักดิ์ ที่ พระครูสมณธรรมสมาทาน เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ได้รับนามฉายา **"วรปุญฺโญ"**

การศึกษา (สามัญ-พระปริยัติธรรม)

พ.ศ. ๒๔๘๐ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ ๔ โรงเรียนประชาบาลวัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๔๘๓ สอบได้ นักธรรมชั้นตรี วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๔๘๔ สอบได้ นักธรรมชั้นโท วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

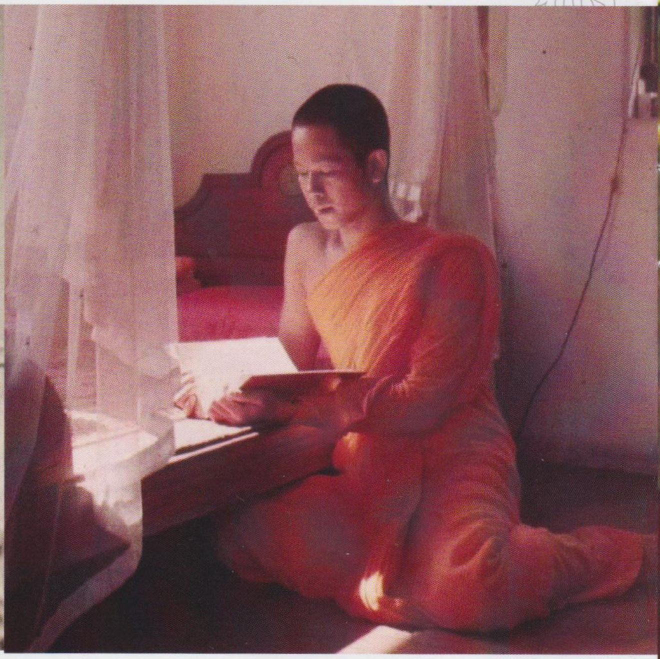

พ.ศ. ๒๔๙๐ สอบได้ นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๘๖ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๓ สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๘๘ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๔ สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๘๙ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๕ สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๙๐ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๖ สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๙๒ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๗ สำนักเรียนวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๙๕ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๘ สำนักเรียนวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๔๙๗ สอบได้ ประโยค ป.ธ. ๙ สำนักเรียนวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร

การศึกษาพิเศษ

ได้ศึกษาสมถะ-วิปัสสนา ตามแนวพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายของหลวงพ่อวัดปากน้ำ ตั้งแต่เป็นสามเณร ถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๕๐๘ เป็นผู้ทรงจำและสวดพระปาฏิโมกข์ ณ วัดเบญจมบพิตร และวัดปากน้ำ

วัดที่จำพรรษา

พ.ศ. ๒๔๘๒ หลังจากบรรพชาเป็นสามเณร จำพรรษา และศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ณ วัดสังฆราชา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นเวลา ๒ ปี

พ.ศ. ๒๔๘๔ ทราบเกียรติคุณของหลวงพ่อวัดปากน้ำ จากพระมหาพร วัดทองนพคุณ เดิมเป็นพระจากวัดสังฆราชาว่า หลวงพ่อวัดปากน้ำจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม โดยได้จัดเลี้ยงภัตตาหารเช้า-เพลพระภิกษุสามเณร ที่มีผู้นำภัตตาหารมาถวายทุกวัน ทั้งนี้ จะได้มีเวลาในการศึกษาพระปริยัติธรรมได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงได้ย้ายมาอยู่วัดปากน้ำ เพื่อศึกษาภายใต้บารมีธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำ โดยมีหลวงตาแจ่ม วัดสังฆราชา และนายสี พี่ชาย ตามมาส่ง ทั้งนี้ นอกจากวัดปากน้ำแล้ว ยังมีวัดต่าง ๆ ที่ได้ไปจำพรรษาเพื่อการศึกษา ได้แก่

▲ (นับจากซ้ายไปขวา) สามเณรช่วง สุขประเสริฐ (หลวงพ่อสมเด็จฯ), สามเณรวิเชียร ขันธ์นาค (พระวิเชียรมุนี วัดคูหาสวรรค์) สามเณรลำเจียก คล้อสุวรรณ (หลวงพ่อเล็ก)

พ.ศ. ๒๔๙๓ วัดเบญจมบพิตร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๐๗ วัดจันทราราม รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย

พ.ศ. ๒๕๑๘ วัดอานันทกุฏิวิหาร เมืองกาฐมาณฑุ ประเทศเนปาล

งานการปกครอง

พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นเลขานุการสมเด็จสังฆนายก สมเด็จพระวันรัต (ปลด กิตฺติโสภโณ ป.ธ.๙) วัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ (พระอารามหลวง)

พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นรองเจ้าคณะภาค ๓

พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ (พระอารามหลวง)

พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๖ เป็นเจ้าคณะภาค ๓ รวม ๒ สมัย

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๘ เป็นเจ้าคณะภาค ๑๗ รวม ๓ สมัย

พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๗ เป็นเจ้าคณะภาค ๗

พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๖๑ เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม

พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๔๘ เป็นกรรมการ พ.ศ.ป.

พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๔๘ เป็นกรรมการ ศ.ต.ภ.

พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๕๘ เป็นเจ้าคณะใหญ่หนเหนือ

พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๖ เป็นคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๔ ประธานสมัชชามหาคณิสสร

พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ เป็นที่ปรึกษามหาเถรสมาคม

งานศาสนศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๙๒ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมสำนักเรียนวัดปากน้ำ

พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามหลวง

พ.ศ. ๒๔๙๑	เป็นกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง
พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๙๗	เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมสำนักเรียนวัดเบญจมบพิตร
พ.ศ. ๒๔๙๘	เป็นผู้นำประโยคบาลีสนามหลวง ไปเปิดสอบในจังหวัดต่าง ๆ หลายปีติดต่อกัน
พ.ศ. ๒๔๙๙	เป็นอาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดปากน้ำ
พ.ศ. ๒๕๐๘	เป็นเจ้าสำนักเรียนวัดปากน้ำ
พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๗	เป็นผู้อำนวยการตรวจธรรมสนามหลวงชั้นตรี ภาค ๗
พ.ศ. ๒๕๓๒	เป็นรองแม่กองบาลีสนามหลวง รูปที่ ๑
พ.ศ. ๒๕๓๘	เป็นกรรมการการศึกษาของคณะสงฆ์
พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๕๘	เป็นแม่กองบาลีสนามหลวง

งานเผยแผ่ในประเทศ

พ.ศ. ๒๕๓๗	เป็นรองแม่กองงานพระธรรมทูต รูปที่ ๒ เป็นรองประธานคณะพระธรรมจาริก รูปที่ ๑
พ.ศ. ๒๕๓๗	เป็นประธานคณะพระธรรมจาริก
พ.ศ. ๒๕๕๑	เป็นรองแม่กองงานพระธรรมทูต รูปที่ ๑
พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘	เป็นแม่กองงานพระธรรมทูต
พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐	เป็นประธานโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นประธานอำนวยการโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา **“หมู่บ้านรักษาศีล ๕”**

งานเผยแผ่ในต่างประเทศ

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้เริ่มสร้างและอุปถัมภ์สาขาวัดปากน้ำในประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งชื่อวัดว่า **“วัดมงคลเทพมุนี”** เป็นแห่งแรก เพื่อเป็นที่เผยแผ่

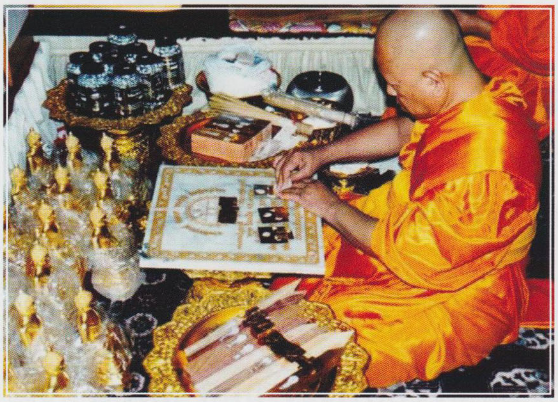

พุทธศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม ของชาติไทย จากนั้น จึงมีสาขาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นในนานาอารยประเทศ ประกอบด้วย

๑. วัดมงคลเทพมุนี เมืองเบ็นซาเล็ม รัฐเพ็นซิลเวเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

๒. วัดปากน้ำอเมริกา เมืองเดตัน รัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๓. วัดปากน้ำมิชิแกน เมืองสเตอร์ลิงไฮท์ รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา

๔. วัดปากน้ำนิวซีแลนด์ ตำบลเวลคัมเบย์ เมืองทารังง่า ประเทศนิวซีแลนด์

๕. วัดปากน้ำญี่ปุ่น ตำบลไทเอะ อำเภอโกโตริ จังหวัดชิบะ ประเทศญี่ปุ่น

๖. วัดปากน้ำอินเดีย ตำบลพุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย

งานสาธารณูปการ

พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่พระภิกษุ สามเณร แม่ชี ผู้อาศัยอยู่ในวัด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่สาธุชนที่มาทำบุญที่วัดปากน้ำ ตราบถึงปัจจุบันนี้ ในเรื่องหลัก ๖ ประการ คือ

๑. บูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะเก่า
๒. ก่อสร้างเสนาสนะถาวรวัตถุใหม่
๓. อนุรักษ์โบราณวัตถุ รักษาให้อยู่ในสภาพดี
๔. จัดซื้อที่ดินเพื่อขยายอาณาเขตของวัด
๕. สร้างถนนกึ่งสะพานเป็นทางเข้าวัด
๖. จัดทำระบบไฟฟ้าและน้ำประปาทั่วทั้งวัด

รวมค่าก่อสร้างภายในวัดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าร้อยล้านบาทถ้วน)

งานบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้ก่อตั้ง **“มูลนิธิหลวงพ่อวัดปากน้ำ”** เพื่อนำดอกผลของมูลนิธิใช้ในการบำเพ็ญกุศลต่าง ๆ และได้ชักชวนสาธุชนร่วมสมทบทุนในโอกาสต่าง ๆ มาถึงปัจจุบัน รวมค่าบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๘๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันสี่ร้อยแปดสิบสามล้านบาทถ้วน) ดังนี้

ค่าก่อสร้างภายในวัด เป็นเงินจำนวน ๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าก่อสร้างภายนอกวัด เป็นเงินจำนวน ๕๘๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้จัดถวายทุนแก่สำนักศาสนศึกษา ๗๒ แห่งทั่วประเทศ สำนักละ ๑ แสนบาท เพื่อตั้งเป็นทุนมูลนิธิ เพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ในนามพระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อวัดปากน้ำ) รวมปัจจัยทั้งสิ้น ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดล้านสองแสนบาทถ้วน)

๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นเจ้าภาพมอบเกียรติบัตร, พัดรอง, ไตรจีวร-ย่าม, โปรเจคเตอร์-จอ, ปัจจัยบำรุงการศึกษา ๑๐๐,๐๐๐ บาท, ค่าพาหนะ ๑๐,๐๐๐ บาท แก่

สำนักเรียนบาลีดีเด่นทั่วประเทศและกองบาลีสนามหลวง, โรงเรียนพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ส่วนกลางวัดสามพระยา กทม., สำนักเรียนวัดปากน้ำ รวม ๗๗ ทุน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ณ ศาลาสตมานุสรณ์ (ศาลาเรือนไทย) วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

งานเกียรติประวัติที่สำคัญ

พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ดำเนินการก่อสร้างมหาวิหารประดิษฐานพระไตรปิฎกหินอ่อน และพระเจดีย์ถวายเป็นธรรมานุสรณ์ ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และรัชมังคลาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ค่าก่อสร้าง จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยล้านบาทถ้วน)

พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสมุดพระพุทธศาสนามหาสิรินาถ ในโอกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญ

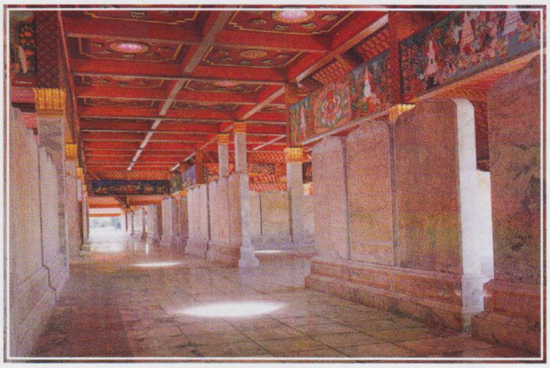

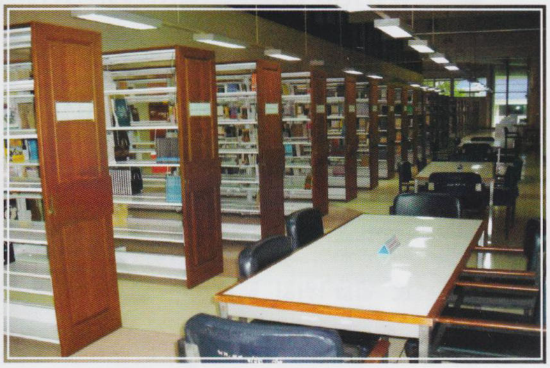

พระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ค่าก่อสร้าง ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยล้านบาทถ้วน)

พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้เริ่มก่อสร้างพระเจดีย์มหารัชมงคล ขนาดความสูง ๘๐ เมตร กว้าง-ยาว ๕๒ เมตร ณ วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ๗๒ พรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อบูชาพระคุณพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ เพื่อเป็นอนุสรณียสถาน เจริญศรัทธาของพุทธศาสนิกชน เป็นต้น งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน)

พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเจ้าภาพสร้างอาคาร ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย

๑. อาคารหลวงพ่อวัดปากน้ำ จำนวน ๒ หลัง ใช้เป็นสถานที่ทำการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ งบประมาณ ๑๘๙,๓๐๖,๗๓๒ บาท

๒. อาคารสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ จำนวน ๑ หลัง ใช้เป็นสำนักงานและสถานที่ ประชุมคณะกรรมการมหาเถรสมาคม งบประมาณ ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. ศาลาทางเดินเชื่อมอาคารทั้ง ๒ หลัง งบประมาณ ๒,๑๖๐,๐๐๐ บาท

รวมทั้ง ๓ รายการ ใช้งบประมาณกันทั้งสิ้น ๒๒๓,๔๖๖,๗๓๒ บาท (สองร้อยยี่สิบสามล้านสี่แสนหกหมื่นหกพันเจ็ดร้อยสามสิบสองบาท)

พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นผู้ดำเนินก่อสร้างวัด ๔ วัด ไว้เป็นถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนา ๔ แห่ง ประกอบด้วย

๑. วัดพุทธานุภาพ (บ้านสันเจริญ) หมู่ที่ ๖ ต.ผาทอง อ.ท่าวังผา จ.น่าน

๒. วัดธรรมานุภาพ (บ้านนาตอง) หมู่ที่ ๙ ต.ช่อแฮ อ.เมือง จ.แพร่

๓. วัดสังฆานุภาพ (บ้านทุ่งธารทอง) หมู่ที่ ๑๖ ต.โกสัมพี อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร

๔. วัดปากน้ำศรีราชา ๑๙ หมู่ที่ ๒ ต.สุรศักดิ์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

พ.ศ.๒๕๕๔ เป็นผู้ก่อตั้ง **“ศูนย์การศึกษาพระบาลี สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์”** วัดสังฆานุภาพ ต.โกสัมพี อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร เพื่ออุปถัมภ์สนับสนุนส่งเสริมนักเรียนตั้งแต่ชั้นประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ป.ธ.๕ ในสำนักศาสนศึกษาที่มีนักเรียนน้อย-ขาดครูสอน มารับเข้ารับการศึกษาฟรี โดยนำร่อง ๑๖ จังหวัด ในเขตปกครองคณะสงฆ์หนเหนือ

งานพิเศษ

พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นองค์สังคีติการกคณะสงฆ์ไทยไปร่วมประชุมปฏิบัติงานสังคายนาพระไตรปิฎก

พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๖๔ เป็นประธานมูลนิธิหลวงพ่อวัดปากน้ำ ม.ส.จ.

พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๖๔ ประธานคณะอนุกรรมการจัดหาทุนสร้างพุทธมณฑลฝ่ายสงฆ์

❖ เป็นกรรมาธิการแห่งสังคีติการกสงฆ์ในการสังคายนาพระธรรม วินัย ตรวจชำระ พระไตรปิฎก ฉบับเฉลิมพระเกียรติ

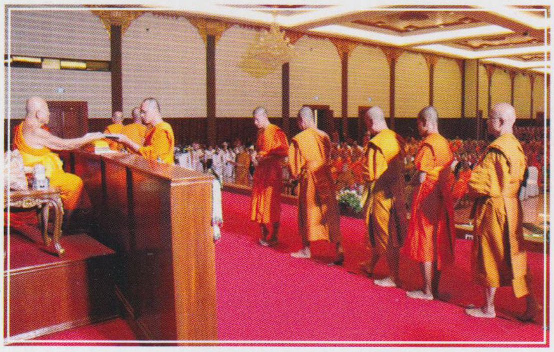

❖ เป็นกรรมการมูลนิธิโรงพยาบาลสงฆ์ ฝ่ายบรรพชิต

❖ เป็นคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายจัดหาทุนก่อสร้างวัดไทยลุมพินี ประเทศเนปาล

❖ เป็นประธานในพิธีมอบสัญญาบัตรพัดยศแก่พระครูสัญญาบัตรที่ได้รับพระราชทานตั้ง และเลื่อนสมณศักดิ์

❖ เป็นประธานในพิธีมอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องพระราชทานวิสุงคามสีมา

❖ เป็นประธานในพิธีทรงตั้งเปรียญธรรม ๓ ประโยค

❖ เป็นประธานในพิธีประสาทปริญญาบัตรแก่มหาวิทยาลัยของคณะสงฆ์ไทย ทั้ง ๒ แห่ง มหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ **พระศรีวิสุทธิโมลี** พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ พระราชเวที ตรีปิฎกภูสิต ธรรมบัณฑิต ยติคณิสสร บวรสังฆารามคามวาสี

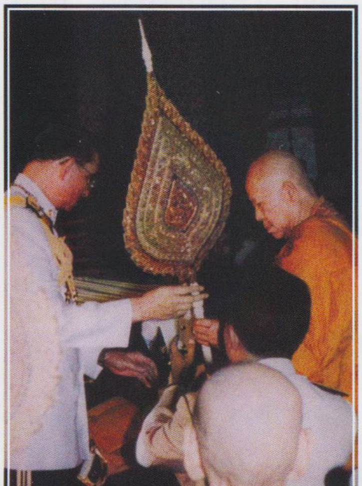

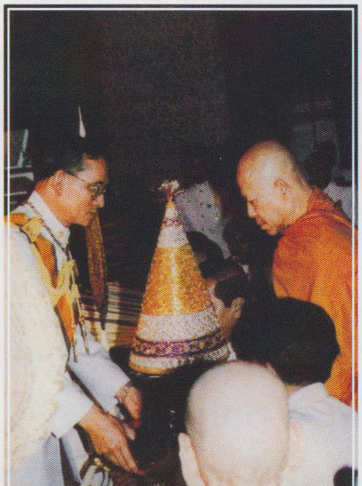

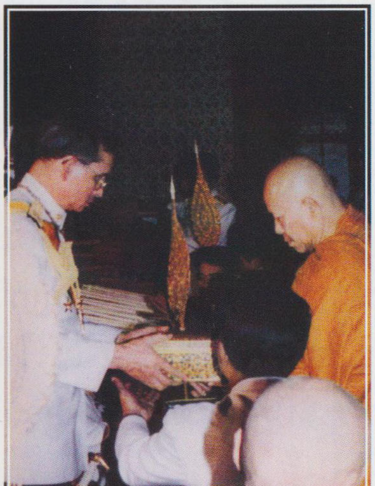

พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ที่ พระเทพวรเวที นรสีห์ธรรมานุนายก ตรีปิฎกบัณฑิต ยติคณิสสร บวรสังฆารามคามวาสี

พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่ พระธรรมธีรราชมหามุนี ตรีปิฎกโกศล วิมลคัมภีรญาณ วิศาลปริยัติกิจ มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้รับพระราชทานสถาปนาสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง ชั้นหิรัณยบัฏ ที่ พระธรรมปัญญาบดี ศรีวิสุทธิคุณ สุนทรวรนายก ดิลกธรรมานุสิฐ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับพระราชทานสถาปนาสมณศักดิ์ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะ ชั้นสุพรรณบัฏที่ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ไพศาลหิตานุหิต-วิธาน ปฏิภาณสุธรรมภาณี ศรีสังฆโสภณ วิมลสีลาจารนิวิฐ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัญวาสี

สมณศักดิ์ต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้รับสมณศักดิ์จากประเทศบังกลาเทศ ที่ พระศาสน-ธชมหาปัญญาสาระ

พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้รับสมณศักดิ์จากประเทศศรีลังกา ฝ่ายอมรปุรนิกาย ที่ พระชินวรสาสน โสภณเตปิฎกวิสารทคณะปาโมกขาจริยะ

พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้รับสมณศักดิ์จากประเทศศรีลังกา สยามวงศ์ ฝ่ายอัสสคิริยะ ที่ พระสาสนโชติกสัทธัมมวิสารทวิมลกิตติสิริ

พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้รับสมณศักดิ์จากประเทศศรีลังกา สยามวงศ์ ฝ่ายมัลลวัตตะ ที่ พระธรรมกิตติสิรเตปิฎกวิสารโท

พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้รับสรณศักดิ์จากประเทศศรีลังกา ฝ่ายรามัญวงศ์ ที่ พระติปิฎกปัณฑิตธัมมกิติสสิริยติสังฆปติ

พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ของประเทศศรีลังกา สยามวงศ์ ฝ่ายโกฏเฏ ที่ พระอุบาลีวังสาลังการะอุปัชฌายะธรรมธีรมหามุนี เถระ

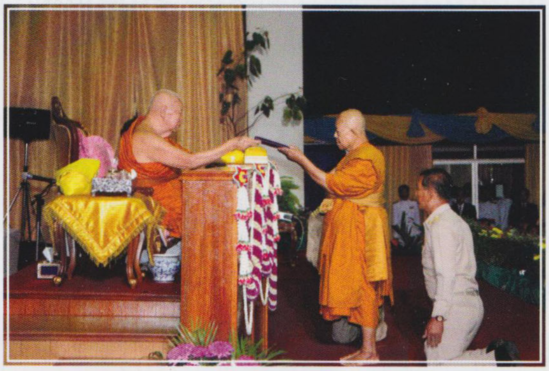

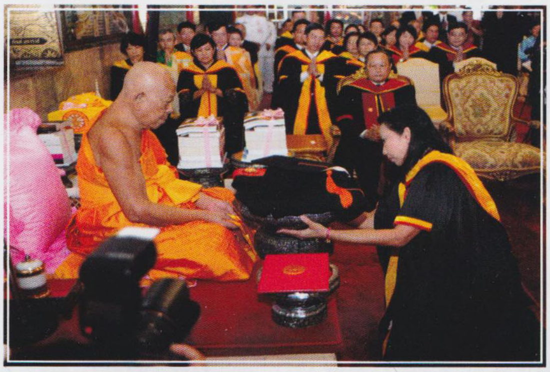

พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับสมณศักดิ์จากประเทศศรีลังกา ฝ่ายอมรปุรนิกาย ที่ พระเถรวาทะวังสาลังการะสยามเทสะสาสนธชะ

พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับถวายสมณศักดิ์จากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่ "อัคคมหาสัทธัมมโชติกะธะชะภัททันตะ สุวัณณเทสะ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์"

พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับถวายสมณศักดิ์จากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่ "อัคคมหาบัณฑิต"

เกียรติคุณ

พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้รับถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จาก มหาวิทยาลัย ประเทศศรีลังกา

พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้รับถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากสังฆสภาอินเดีย ประเทศอินเดีย

พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการพัฒนาสังคม จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับประทานโล่รางวัล "มหิดลวรานุสรณ์"

อาพาธ-มรณภาพ

วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๐๐ น. หลวงพ่อสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ มีอาการคลื่นไส้อาเจียน ฉันอาหารไม่ได้ ถึงกลางคืนปวดถ่ายอุจจาระ แต่ถ่ายไม่ออก ประกอบกับมีอาการคลื่นไส้อาเจียน อาการเป็น ๆ หาย ๆ ถึงเวลา ๐๔.๐๐ น. ของเช้าวันอังคารที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะศิษยานุศิษย์จึงพาไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลศิริราช และในวันศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะแพทย์จึงนำเข้าห้องผ่าตัดฉุกเฉิน ผลจากการผ่าตัด คณะแพทย์สรุปสาเหตุว่าเป็นลำไส้อุดตัน

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะแพทย์ถวายคำแนะนำให้ล้างไตโดยการฟอกเลือด เนื่องจากมีภาวะของเสียคลั่งในเลือดสูง เริ่มแรกสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ต่อมาคณะแพทย์เห็นว่า ของเสียในเลือดยังคงสูงอยู่ จึงถวายการรักษาโดยการฟอกเลือดสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง เป็นลำดับมา แต่หลวงพ่อสมเด็จฯ ไม่ได้พักรักษาอาการในโรงพยาบาล เนื่องจากสุขภาพยังแข็งแรงดี

วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ หลังการฟอกเลือด หลวงพ่อสมเด็จฯ มีอาการอ่อนเพลียมาก คณะแพทย์จึงถวายคำแนะนำให้พักรักษาอาการอาพาธ

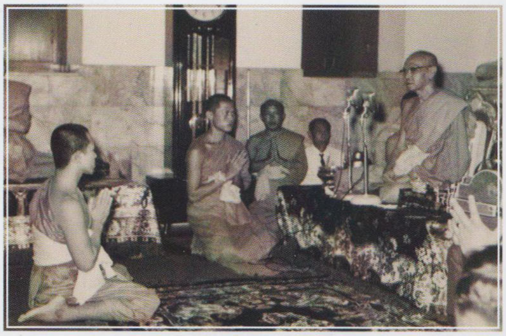

ที่โรงพยาบาล แต่หลวงพ่อสมเด็จฯ ก็ขออนุญาตคณะแพทย์กลับมาวัดปากน้ำเป็นระยะเพื่อปฏิบัติศาสนกิจ

ต่อมาวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะแพทย์ได้ถวายคำแนะนำให้หลวงพ่อสมเด็จฯ อยู่พักรักษาอาพาธ ณ โรงพยาบาลศิริราช มาโดยตลอด

วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สุขภาพของหลวงพ่อสมเด็จฯ ทรุดลง คณะแพทย์จึงได้ขอนัดประชุมร่วมกับคณะพระเถระ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ณ ตึก ๘๔ ปี เวลา ๑๔.๐๐ น. ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้คณะแพทย์ถวายการรักษาหลวงพ่อสมเด็จฯ ตามอาการ

ในที่สุดวันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๐๕.๔๘ น. หลวงพ่อสมเด็จฯ ได้มรณภาพอย่างสงบ ณ ตึก ๘๔ ปี ชั้น ๖ (ตะวันตก) โรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร สิริอายุได้ ๙๖ ปี ๓ เดือน ๑๔ วัน พรรษา ๗๖

รวมระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดปากน้ำพระอารามหลวง แขวงปากคลอง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น ๕๖ ปี ๕ เดือน ๖ วัน

โอวาท

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

(ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)

เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ณ พระอุโบสถวัดปากน้ำ พระอารามหลวง

เรื่องธรรมดา

อายุ อุสฺมา จ วิญฺญาณํ ยทา กายํ ชหนฺติมํ
อปวิฏฺโฐ ตทา เสติ ปรภตฺตํ อเจตนํ.

(พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย ขันธวารวรรค)

ปฐมบท : เจตนาปรารภ

ท่านทั้งหลาย มนุษย์เราทุกคน เมื่อเกิดมาแล้ว ก็ต้องมีแก่ มีเจ็บ มีตาย เพียงเท่านี้ ไม่มีใครหนีไปพ้นได้ เราเกิดมาแล้ว ก็ต้องแก่ แล้วก็เจ็บด้วยกันทุกคน ใครไม่เคยเจ็บบ้าง เคยด้วยกันทุกคน เกิด แก่ เจ็บ ตาย ใครเคยตายบ้างมีไหม ? ถามว่า ใครต้องการตายบ้าง มีไหม ? ไม่มี มีแต่ต้องการจะให้มีอายุยืน ๆ อยู่นาน ๆ แต่ว่าเรื่องนี้เป็น **"เรื่องธรรมดา"** เป็น **"กฎธรรมดา"** ว่า จะต้องเข้าสู่ภาวะนี้ด้วยกันทุกคน คือ เมื่อ "เกิด" มาแล้ว ในท้ายที่สุดก็คือ **"ตาย"**

ไม่ต้องการตายจากไป ให้รักษา ๓ สิ่ง

ถ้าหากใครไม่ต้องการจะตาย พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ว่า ให้รักษาของ ๓ อย่าง คือ **"อายุ อุสฺมา วิญฺญาณํ"** ดังพระบาลี ในพระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย ขันธวารวรรค ความว่า

อายุ อุสฺมา จ วิญฺญาณํ ยทา กายํ ชหนฺติมํ
อปวิฏฺโฐ ตทา เสติ ปรภตฺตํ อเจตนํ

แปลความว่า อายุ ไออุ่น และวิญญาณ ย่อมละกายนี้ เมื่อใด เมื่อนั้น กายนี้อันเขาทอดทิ้งแล้วย่อมเป็นเหยื่อแห่งสัตว์อื่น หาเจตนามิได้ นอนทับถมแผ่นดิน

จุดยืนของมนุษย์
ความดี ความจริง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสบอกไว้ **อายุ อย่างหนึ่ง อุสฺมา อย่างหนึ่ง วิญฺญานํ อย่างหนึ่ง** มีอยู่ในร่างกายของเราทุกคน

อายุ ก็คือ ชีวิตที่เราสืบต่ออยู่ได้อย่างนี้

อุสฺมา ก็คือ ไออุ่น หรือ เตโชธาตุ

วิญฺญาณํ ก็คือ ปฏิสนธิวิญญาณ

๓ อย่างนี้แล ที่ทำให้เราอยู่ได้ ถ้าทั้ง ๓ สิ่งนี้ ยังอยู่ในตัวของเรา เราก็จะมีอายุ มีชีวิตอยู่ ทุกวันนี้ เรามีไออุ่นคือเตโชธาตุ มันอบอุ่นร่างกายของเราให้เป็นอยู่อย่างนี้ และมีวิญญาณคือปฏิสนธิวิญญาณอยู่กับเรา ถ้าทั้ง ๓ สิ่งนี้จากไป หรือออกไปจากตัวเรา ก็เรียกได้ว่า **"ตาย"** อายุหมด ไม่มีอายุ อายุหมดแล้ว อุสฺมา คือ เตโชธาตุ นี้ดับแล้ว ตัวเราไม่มีไฟดับแล้ว และวิญญาณ ปฏิสนธิวิญญาณ ออกไปจากร่างกายของเราแล้ว ตาย ที่เราอยู่ได้ เพราะ ๓ สิ่งนี้มีอยู่ในตัวเรา

ท่านทั้งหลาย ลองสังเกตดู ที่เรายืนได้ก็ด้วยไฟ ไฟอบอุ่นร่างกาย ให้เนื้อตัวอบอุ่นอยู่อย่างนี้ ไม่แตกสลาย ไม่เน่าเปื่อยอยู่อย่างนี้ แต่ก็ไม่ใช่เฉพาะเตโชธาตุเท่านั้น หมายความรวมถึง ธาตุทั้ง ๔ คือ ปฐวีธาตุ-ธาตุดิน, อาโปธาตุ-ธาตุน้ำ วาโยธาตุ-ธาตุลม แต่ในที่นี้ พูดถึง เตโชธาตุ คือธาตุไฟ อย่างเดียว

ท่านทั้งหลาย ที่เราอยู่อย่างนี้ ก็เพราะเรามีไฟ ถ้าพูดถึงคนที่ตายแล้ว ไม่มีไฟแล้ว ย่อมต่างกัน ถ้าเรายังมีไฟ ก็จะเบา ตัวเบา แต่ถ้าไม่มีไฟ ไม่มีเตโชธาตุแล้ว ก็จะหนัก ตัวจะหนักขึ้น ให้ท่านทั้งหลายทดลองดู เวลาเรามีไฟ จะยกแขน ยกขา หรือเคลื่อนไหวร่างกาย ได้เบา สบาย ยกไหว แต่ถ้าไม่มีเตโชธาตุ ก็จะหนัก ยกคนเดียวไม่ไหว

ดังนั้น ถ้าใครไม่ต้องการตาย ก็ต้องรักษาทั้ง ๓ สิ่งนี้ เอาไว้ให้ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสบอกไว้ว่า เมื่อ ๓ สิ่งนี้ ละจากกายแล้ว ร่างกายก็เหมือนท่อนไม้ ไม่รับรู้อะไรแล้ว จะดี จะชั่ว อย่างไร จะต้องทำอะไร จะอยู่อย่างไร จะไปอย่างไรก็ไม่รู้แล้ว เหมือนกับท่อนไม้อย่างนี้

พึงหมั่นระลึกนึกถึง “เรื่องธรรมดา”

เรื่องความตายนี้ เป็น **“เรื่องธรรมดา”** ให้ทุกคนคิดไว้ พระเณร ญาติโยม คิดถึงความตายเอาไว้ ว่า คนเราทุกคนจะต้องตายด้วยกันทั้งนั้น ถึงที่สุดแล้วก็ต้องตายทั้งนั้น

คนบางคนกลัว ไม่ยอมคิดถึงความตาย พอมีพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือ ลูก หลานตายบ้าง คนนั้นตายบ้าง คนนี้ตายบ้าง ก็เศร้าโศกเสียใจ ร้องห่ม ร้องไห้ เพราะไม่ได้นึกถึงภาวะ คือ ความเป็นจริงอย่างนี้ การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องที่เป็นไปตามภาวะของแต่ละคน พ่อ แม่ ปู่ย่า ตา ยาย ของเราก็เหมือนกัน ตัวเราก็เช่นเดียวกัน ย่อมมีภาวะเป็นไปอย่างนั้นเหมือนกัน

จริงอยู่ เราทั้งหลาย เป็นปุถุชน เมื่อพ่อ แม่ ตายจากไป ปู่ ย่า ตา ยาย ตายจากไป ก็ย่อมมีความเศร้าโศก เสียอก เสียใจ เป็นธรรมดา แต่สิ่งเหล่านี้ก็จะเบาบาง ก็เพราะเรารู้ความจริง

ตรา อนุสรณ์ อนุสาวรีย์ ที่มีปรากฏอยู่

ท่านทั้งหลาย คนเรา เกิดแล้วต้องตาย อะไรที่เหลืออยู่ ความดีกับความชั่วอันนี้สำคัญนะ ท่านทั้งหลาย ความดีกับความชั่วอันนี้สำคัญมาก ทั้ง ๒ อย่างนี้ให้ผลต่างกัน ความดีให้ผลดี ความชั่วให้ผลชั่ว ความดีนำเราไปสู่ที่ดี ความชั่วนำเราไปสู่ที่ชั่ว ดังพระบาลีในพระธรรมบท ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะว่า

น หิ ธมฺโม อธมฺโม จ　　อุโภ สมวิปากิโน.
อธมฺโม นิรยํ เนติ　　ธมฺโม ปาเปติ สุคตึ.

แปลความว่า : ธรรม และ อธรรม ๒ ประการ จะให้ผลเหมือนกันหามิได้เลย อธรรม (ความชั่ว)ย่อมนำไปสู่นรก ธรรม (ความดี) ย่อมให้ถึงสุคติ,

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสสอนไว้อย่างนี้ ความดีกับความชั่วให้ผลต่างกัน และความดีและความชั่วนี้นี่เอง ก็จะ “เป็นตรา เป็นอนุสรณ์ เป็นอนุสาวรีย์” ของเราทุกคนที่มีอยู่ในโลกนี้ เราทำดีเขาก็สรรเสริญ เราทำชั่วเขาก็นินทา ก็มีอยู่เท่านี้

เราทำดี เขาก็บอกว่าคนนั้นท่านทำดี แม้จะล่วงลับดับขันธ์ไปแล้วเขาก็จะยกย่องสรรเสริญในคุณงามความดี แต่ถ้าเป็นคนชั่วตายไป บางครั้ง ถึงกับทำให้บางคนบางคนถึงกับกล่าวว่า ตายไปเสียได้ก็ดี แช่งชักหักกระดูกไปก็มี ก็อย่างนี้

สร้างอนุสรณ์แห่งความดีทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

ท่านทั้งหลาย ขอให้ทุกท่านจงตั้งใจทำความดีเอาไว้เถิด ทั้งพระเณร ทั้งญาติโยม เราอยู่วัยไหน ก็ให้ทำความดีสมกับวัยนั้น ๆ เมื่อยังหนุ่มก็ต้องตั้งใจเรียนหนังสือ เช่น พระภิกษุสามเณร ส่วนญาติโยม ก็ให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา อย่างนี้แล จะเรียกได้ว่า **"เป็นตรา เป็นอนุสรณ์ เป็นอนุสาวรีย์"** ของเราทุกคน ถ้าเราทำดีเขาก็สรรเสริญ เราทำชั่วเขาก็นินทา ดังคำคนโบราณท่านสอนว่า

"อยู่ให้เขารัก จากให้เขาอาลัย
อยู่ให้เขาไว้ใจ จากไปให้เขาคิดถึง"

หมายความว่า คนดีอยู่ที่ไหน ใครๆ ก็รัก ใครๆ ก็ชอบ ใคร ๆ ก็อยากให้อยู่ด้วยในสมาคมนั้น ในหมู่นั้น แต่ถ้าเขาจากไป ทุกคนเขาก็คิดถึง ไม่อยากให้จากไป

ท่านทั้งหลาย อันนี้เป็นความจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้อย่างนี้ **"ความดี"** กับ **"ความชั่ว"** ฉะนั้น ขอให้ท่านทั้งหลาย จงตั้งใจประพฤติ ตั้งใจปฏิบัติ ตั้งใจทำแต่ความดี แล้วความดีอันนั้น ก็จะส่งผลต่อให้ท่านได้พบกับความเจริญรุ่งเรืองทั้งในโลกนี้ ทั้งในโลกหน้า

วันนี้ขอถวายเพียงเท่านี้ ฯ

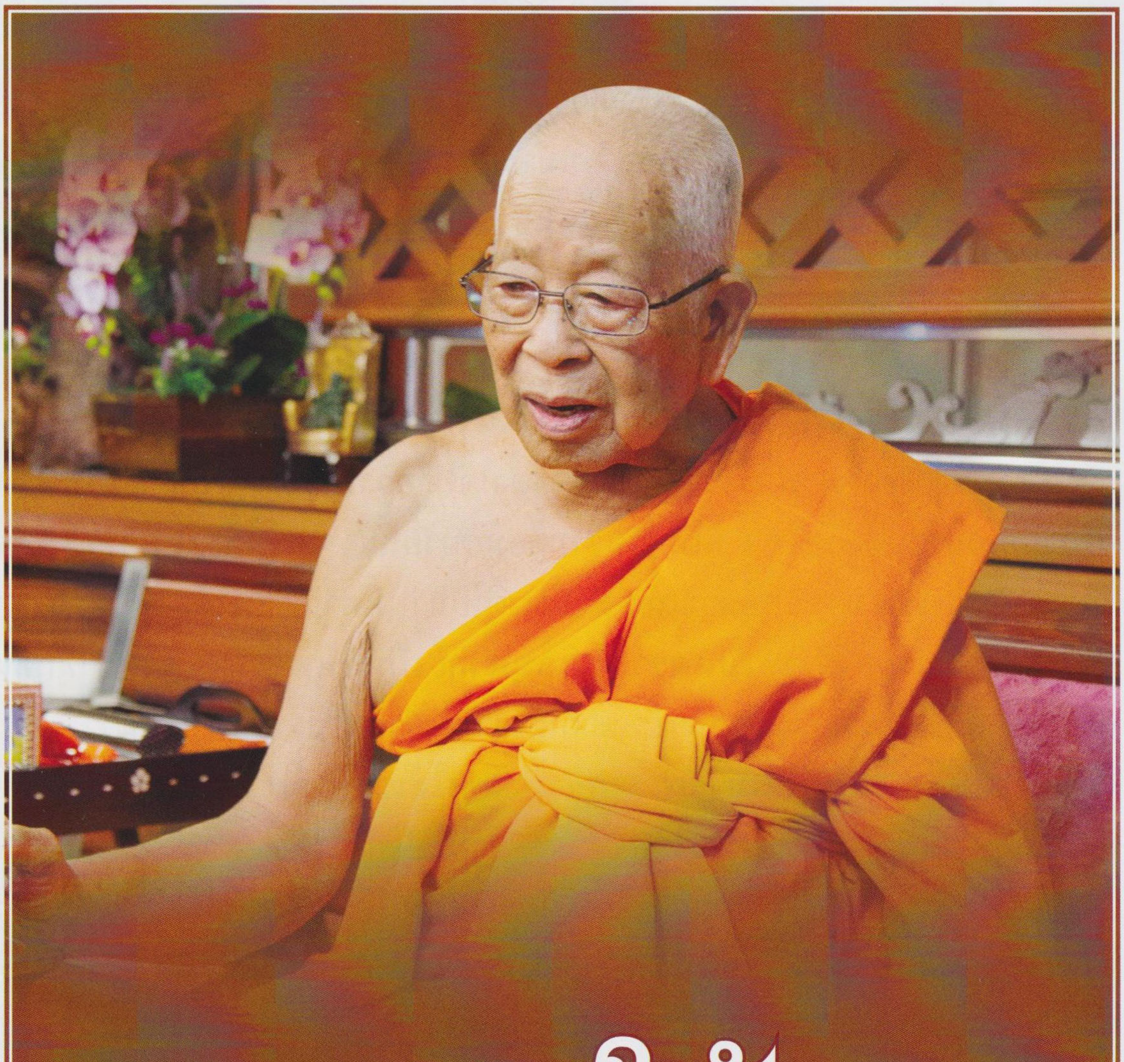

"๓ ให้"

๑. **ให้ธรรม** : สามัคคี อวิหิงสา
๒. **ให้ทาง** : เศรษฐกิจพอเพียง สัมมาชีพ
๓. **ให้วาง** : เว้น ลด ละ เลิกอบายมุข
รักษาศีล ๕

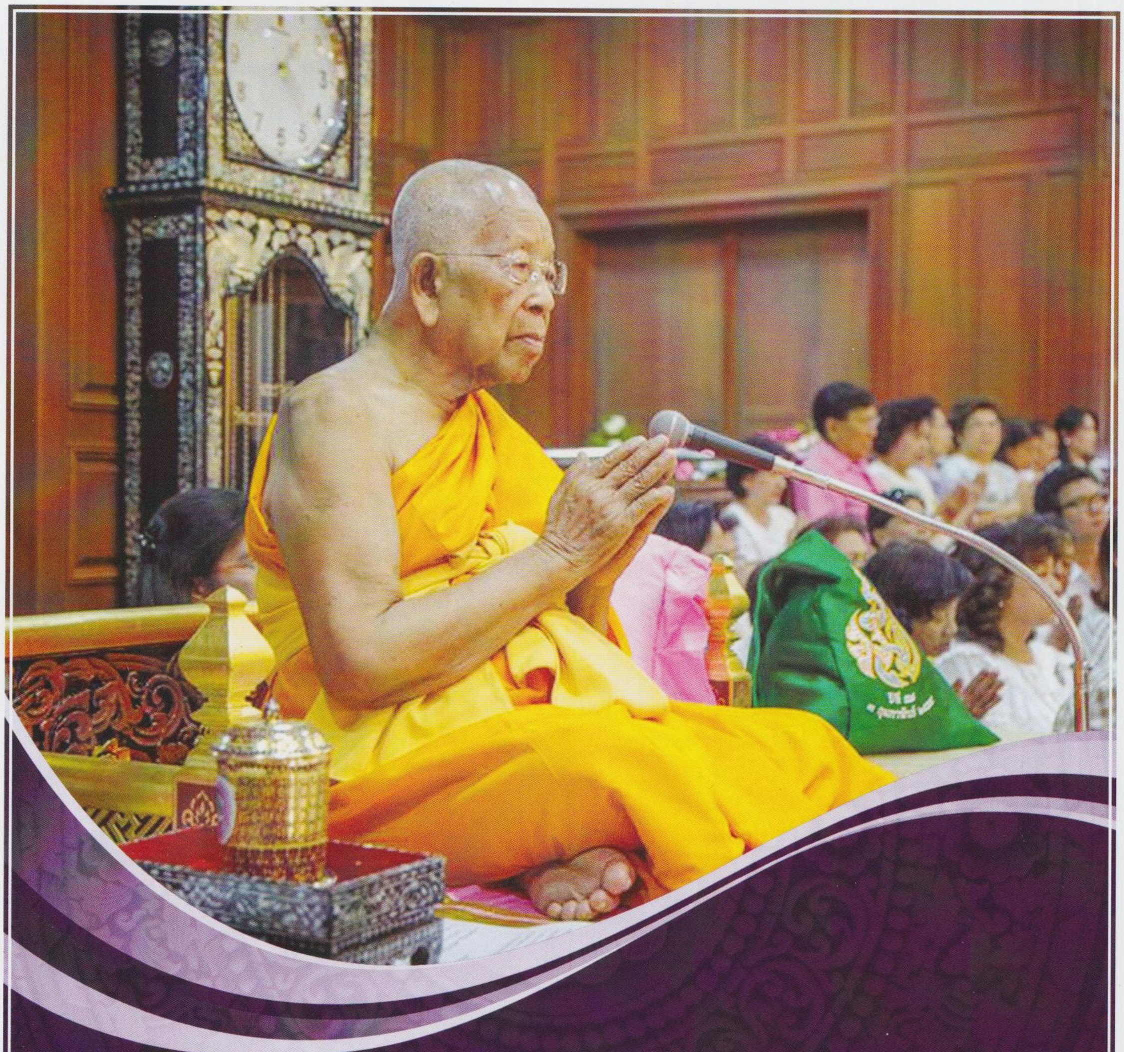

คุณธรรมสำหรับญาติโยม

๑. ต้องสามัคคี รักใคร่ กลมเกลียวกัน

๒. ให้ขยัน เก็บเงิน มีเงิน

๓. ไม่ลืมวัดวาอาราม พระสงฆ์ สามเณร

เหตุที่ไม่ตายหนุ่ม ๆ

๑. ไม่พูดเท็จ

๒. ฟังธรรมทั้งของสัตบุรุษ ทั้งของอสัตบุรุษ

๓. ให้ทานประกอบด้วยองค์ ๓

๔. ถวายภัตตาหาร ทั้งให้แก่คนกำพร้าอนาถา

๕. สันโดษในภรรยาของตน

๖. รักษาศีล ๕

๗. มีลูกดี มีวิชา เพราะพ่อแม่ดี

๘. ประพฤติธรรมมุ่งประโยชน์โลกหน้า

๙. ทาส ทาสีก็ประพฤติธรรมมุ่งประโยชน์โลกหน้า

(อรรถกถามหาธรรมปาลชาดก ขุททกนิกาย ชาดก)

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์

(ช่วง วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙)